

בעניין:

ע"י ב"ב עו"ד ליעד ידין

נגד

מנהל אגף בכיר מעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך (הממונה).

החלטה-עיכוב ביצוע

בפני בקשה לעיכוב החלטת הממונה שצורפה לערר לפי ס' 55 לחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018 (להלן – חוק הפיקוח) על החלטת הממונה מיום 6 בנובמבר 2023 שלא לאשר העסקת העוררת במעון יום השייך לרשת מעונות " [REDACTED] (להלן – העובדת או המבקשת).

דחיפות עיכוב הביצוע ברורה שכן מדובר בפגיעה בחופש העיסוק, באופן של שלילת האפשרות של עובדת בשנות החמישים לחייה לעסוק בתחום בו הכשרתה המקצועית ואף ותק, כך נטען, של כמעט שלושה עשורים של עבודה ברשת מעונות [REDACTED] החלטת הממונה דורשת סיום העסקה מידי של העובדת, מבלי שקיימים הסדרים סוציאליים ברורים, אם בכלל, לתמיכה בעובדת עד שיושלם הבירור בעניינה. כל זאת כאשר ממילא מדובר בקבוצת עובדות המועסקת ככלל בשכר נמוך.

רקע

החלטת הממונה התקבלה נוכח העובדה כי "קיים מידע פלילי" המצביע על קיומו של הליך פלילי לעוררת בחשד לעבירות של התעללות פיזית או נפשית בחסר ישע, כך לפי סעיף 2 בהחלטה. לפי תדפיס מידע פלילי מיום 26 בנובמבר 2023 (להלן – תדפיס מידע פלילי) מדובר בתיק חקירה שנפתח לעובדת בחשד לעבירה מיום 5 ביולי 2023 (להלן – האירוע).

הממונה נסמך, כך לפי סעיף 7 להחלטתו, על חזקה לפיה ביחס לכל עבירה המופיעה בחלק א' לנוהל הרישום הפלילי – בהן עבירת ההתעללות, אפילו הנחשד בה לא ראוי שיועסק במעון יום, וזאת מפאת מהותה וחומרתה של העבירה. ניתן ללמוד שלשיטת הממונה, על המבקש את ההעסקה, גם אם התיק נמצא רק בשלבי חקירה משטרתית, מוטל הנטל להפריך את החזקה כאמור.

בהתייחס לטענות שהועברו לממונה במסגרת השימוע נכתב בסעיף 8 להחלטה: "טענותיכם שבכתב התגובה נשקלו, אך לא השתכנעתי מהן שהוסר החשש לפגיעה בשלומם וביטחונם של הפעוטות", הא ותו לא.

השימוע והטיעונים

השימוע נערך בכתב בלבד, במסגרתו העוררת נדרשה להעביר את טיעוניה תוך 21 יום. להשלמת התמונה יצוין, כי הטענה היחידה שפורטה בהזמנה לשימוע היא "בדיקה שערך משרד החינוך העלתה כי קיים מידע פלילי בעניינך בגין תקיפת חסר ישע וגרימת חבלה של ממש".

בטיעוניה שהוגשו באמצעות בא-כוחה, טענה העוררת כי מצלמות האבטחה של המעון נלקחו, וכי היא נחקרה במשטרה בספטמבר 2023. לפי הטענה, במסגרת החקירה לא הוצגו לעוררת סרטון או חשד קונקרטי, והיא שוחררה ללא כל תנאי ובפרט לא נדרשה להתרחק מהגן או להימנע מעבודה עם ילדים.

עוד טענה העוררת, כי היא מועסקת במעונות [REDACTED] כ-29 שנים ו"במהלך עבודתה לא נזקפו לחובתה כל תלונות ואף זכתה להערכה יתרה".

הערר

במישור העובדות הקשורות לעוררת, ניסיונה המקצועי וחקירתה במשטרה – הערר חוזר על הטיעונים לשימוע. בסעיף 17 לערר, מציין ב"כ העוררת כי "הועברה פנייה לרשויות האכיפה להאיץ ולסיים את החקירה בעניינה של העוררת", ואולם העתק הפנייה לא צורף.

לערר צורף, בין היתר, מכתבה של הגב' [REDACTED], מנהלת מעון [REDACTED] שביקש את העסקת העוררת, מיום 17 באוקטובר 2023. שם מפרטת מנהלת המעון על היכרותה רבת השנים עם העוררת ועל עבודתן המשותפת. לא הובהר האם מכתב זה הועבר גם לידי הממונה במסגרת השימוע.

דיון

הוועדה דנה במספר משמעותי של בקשות עיכוב ביצוע ועררים שהוגשו על רקע דומה לזה המתואר בבקשה (ראו למשל, 19/23, 6/23, 26/22, 25/22).

ס' 15 לחוק הפיקוח מקנה לממונה סמכות רחבה מאוד וחריגה ביחס להעסקת עובדים במעונות יום; ומחייב את הממונה לאשר באופן ממשי העסקת כל עובד, ובמסגרת זאת לאשר כי לא הורשע ולא תלויים ועומדים נגדו הליכים פליליים בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה ראוי שיועסק במעונות יום. לפי הממונה, כדי לסייע לו בהפעלת שיקול הדעת נקבע "נוהל בדיקת רישום פלילי לצורך הנפקת רישיון הפעלה למעון יום" (להלן – נוהל רישום פלילי). כפי שצוין בהחלטות רבות של הוועדה, יישומו של הנוהל מעלה קשיים מהותיים.

כך למשל, לשיטת הממונה, הנוהל קובע חזקה לפיה ביחס לכל עבירה המופיעה בחלק א' לנוהל הרישום הפלילי, אפילו הנחשד בה – מרגע שהוגשה תלונה נגדו כך שמרשמה בתדפיס המידע הפלילי על שמו – לא ראוי שיועסק במעון יום, וזאת מפאת מהותה וחומרתה של העבירה.

יתר על כן, לשיטת הממונה על המבקשת מוטל הנטל להפריך חזקה זו כאשר ברור שאין לה גישה לחומרי החקירה וכלל לא ברור מה לעמדת הממונה דרוש ומספיק כדי להרים נטל זה.

זאת כאשר הממונה עצמו לא הציג פירוט או מידע אודות האירוע, למרות שממועד האירוע שנחשד כעבירה ועד להחלטת הממונה חלפו 5 חודשים. חמור מכך, אם נכונים דבריה של מנהלת המעון, הרי שהמעון מצוי בהליכי שיקום. הליך שיקום של מעון יום מלווה על ידי הרשות המקומית וכלים הניתנים מטעם משרד החינוך. במקרה כזה, שומה על משרד החינוך שיהיה לו מידע מפורט ועדכני מהרגיל בדבר פעילות המעון וצוות המעון.

בהחלטת הממונה אין גם התייחסות ישירה ומסוימת לטענות שהעלתה העוררת במסגרת השימוע באשר לניסיונה המקצועי, לחקירה ובפרט לכך שהמשטרה לא ביקשה להרחיקה מהמעון, אלא הוא הסתפק באמירה כוללנית וגנרית שהובאה לעיל.

הנמקה, ביסוס על מידע עובדתי ובחינה ספציפית של כל מקרה הן דרישות בסיסיות שעל הרשות המינהלית לקיים במימוש סמכותה (ראו בג"ץ 987/94 יורונט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת, מפי השופט י')

זמיר). הפנייה לחזקה בנוהל הרישום הפלילי, גם לצד התייחסות כוללת לטיעוני העוררת בכתב, אינה יוצאת ידי חובת ההנמקה שנקבעה בחקיקה ראשית, ובמקרה זה חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958.

יש לתת משקל משמעותי גם לעמדת מנהלת המעון המעסיק את העוררת, והאחראית על תפקודו של המעון והצלחתו. עמדה זו מציירת תמונה של עובדת מנוסה וותיקה ברשת המעונות ■■■■, שהצטרפה לעבודה במעון המסוים "בידיעה שישנה עבודה מאתגרת ומתגמלת בשיקום מעון ובהחזרת אמון האוכלוסייה". לצד המחמאות לעבודתה של העוררת, מסכמת מנהלת המעון – שלפי הנטען, עליה האחריות בהובלת שיקומו של המעון – "הישארותה של שרית בעבודה במעון הכרחית ביותר הן לילדים, הן להורים והן לצוות המעון".

ושוב יודגש, הממונה לא טען שקיימות אצלו תלויות לגבי עבודתה של העוררת, אלא כל שנשמך עליו הוא המידע המצוין ב"תדפיס מידע פלילי" על שמה של העוררת. כלומר הממונה לא הציג או טען שקיימות אצלו אינדיקציות לפעילות לא תקינה של העוררת או המעון (על אף שמדובר במעון בתהליך שיקום כפי שעלה בפירוש מהחומרים שהגישה העוררת) למעט עצם קיומו של תיק חקירה פתוח.

החלטה

1. נוכח כל האמור לעיל, ובהתאם לסמכותי לפי חוק בתי דין מנהליים, התשנ"ב-1992, אני מורה בשלב זה על ביצוע עיכוב החלטת הממונה עד ליום 31 במרץ 2024. הממונה רשאי להגיש עמדה לגבי עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 4 בינואר 2024, שם יפרוט את המידע העובדתי שעמד בפניו בעת קבלת ההחלטה ויענה על השאלות הבאות:

- הממונה יענה בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, האם קיים אצלו מידע עובדתי אודות המקרה בגינו קיים לעוררת תיק חקירה, וכיצד הגיע המידע אליו. הממונה גם יציג את המידע.
- הממונה יפרט מהו המידע שקיים אצלו או שיכול להיות קיים אצלו ולהשליך לגבי עבודתה של העוררת או לגבי התנהלות המעון שביקש את העסקתה של העוררת. בפרט הממונה יתאר את הליך השיקום של המעון, את המעורבות של משרד החינוך ושל הרשות המקומית בהליך ואת האופן בו מלווים הצוות וההורים.

2. הממונה רשאי שלא להגיש עמדה כאמור, אז יוארך עיכוב הביצוע ללא צורך בהחלטה נוספת עבור שנת הלימודים הנוכחית התשפ"ד.

3. למעלה מהצורך יובהר, כי קיומו של הליך בפני הוועדה אינו גורע מסמכות הממונה לשנות את החלטתו או לבחון אותה מחדש.

על החלטה זו ניתן לערער לבית המשפט לעניינים מנהליים במועדים הקבועים בחוק.

ניתנה היום, יום חמישי כ"ד כסלו תשפ"ד, 07 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.

ענת חיים, עו"ד
יו"ר